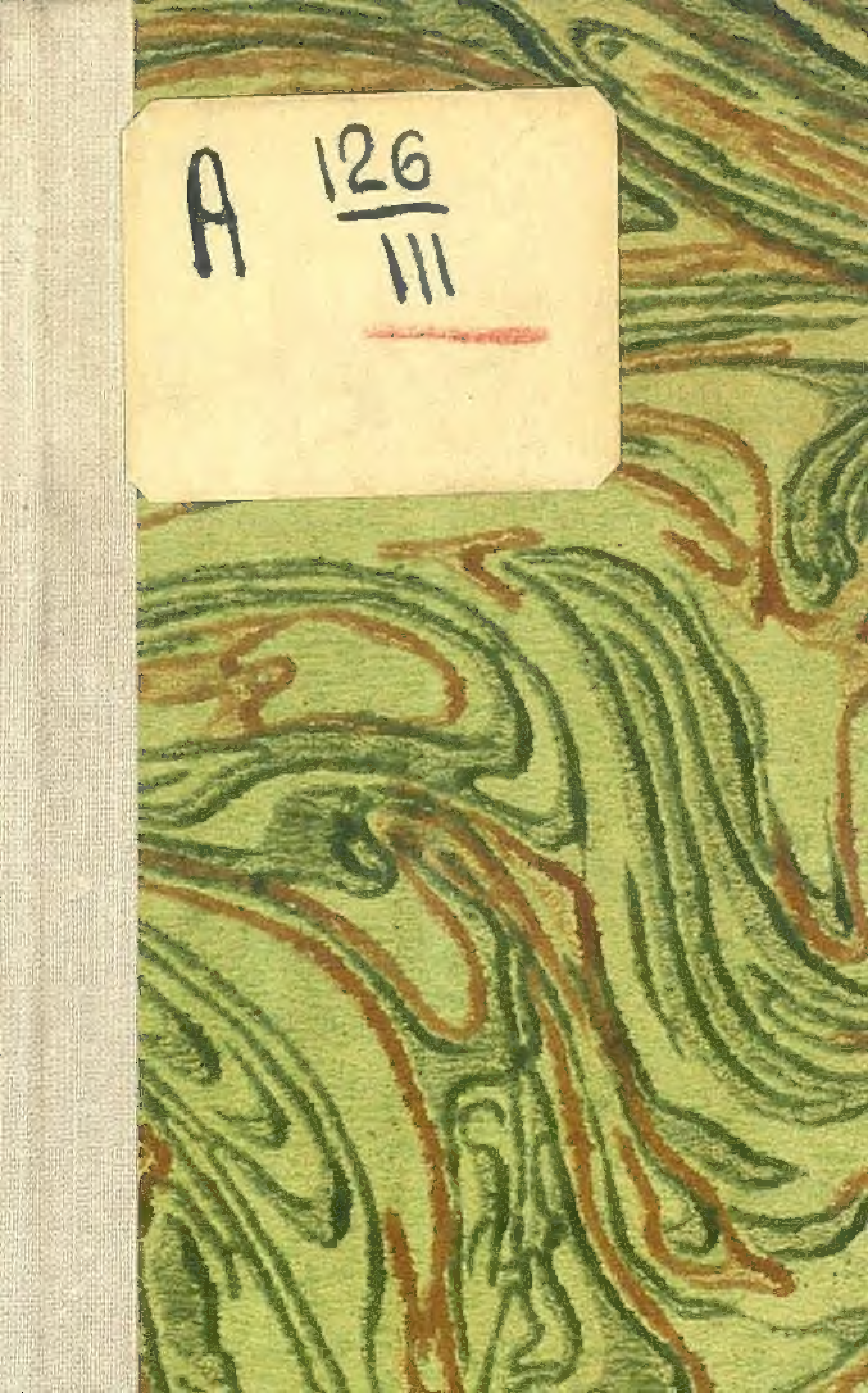

A 126/111

ИЗВЛЕЧЕНІЕ

изъ XV тома Свода Законовъ

(Изд. 1857).

WYCIĄG

z XV tomu Zbioru Praw.

(wyd. 1857).

Цѣна 20 коп. сер.

ВИЛЬНО.

1862.

Za pozwoleniem Cenzury. Wilno dnia 24 listopada 1862 r.
Cenzor A. Muchin.

Въ типографіи А. К. Киркора.

Отъ Комитета для наблюденія за правильностію торговли съ ѣстными припасами въ г. Вильнѣ.

Есть основаніе предполагать, что многіе изъ купцовъ мѣщанъ, крестьянъ производящихъ торговлю мясомъ хлѣбомъ и другими припасами и продуктами, незнакомы съ узаконеніями, касающимися до торговли вообще и въ особенности до наказаній, опредѣленныхъ за злоупотребленія по этой части. Такъ какъ въ случаѣ открытія подобныхъ злоупотребленій, комитетъ будетъ принужденъ поступать съ виновными по всей строгости законовъ, то онъ считаетъ своею прямою обязанностію заранѣе познакомить торговой классъ съ выше помянутыми узаконеніями въ избѣжаніе, въ послѣдствіи, какихъ нибудь нареканій со стороны публики въ произвольныхъ, или даже пристрастныхъ его дѣйствіяхъ.

(Виленскій Вѣстникъ № 66 1862 г.)

Od komitetu dla przestrzegania słuszności w handlu artykułami żywności w Wilnie.

Na pewnéj zasadzie można przypuszczać, że wielu z kupców i mieszczan, handlujących mięsem, zbożem i innego rodzaju produktami nie są oznajomieni ze wszystkiemi prawami dotyczącemi handlu w ogólności, a szczególnie kar ustanowionych za nadużycia w tym względzie. Ponieważ na wypadek wykrycia podobnego rodzaju nadużyć komitet zmuszony będzie postępować z winnymi według wszelkiéj ścisłości prawa, stąd więc za najgłówniejszy obowiązek dla siebie poczytuje, celem uniknienia jakichkolwiek skarg na jego dowolne albo nawet stronne w tym względzie postępowanie, oznajomić handlową klassę wyżéj pomienionemi prawnemi przepisami.

(Kurjer Wileński № 66 1862 r.)

1) О нарушеніи правилъ, охраняющихъ безвредность жизненныхъ припасовъ и напитковъ.

1095. За продажу сыраго или недопеченаго хлѣба виновный подвергается: денежному взысканію, равному продажной цѣнѣ всего, какъ уже проданнаго имъ, такъ и найденнаго у него при изобличеніи въ продажѣ такого хлѣба, сырой же или недопеченный хлѣбъ отбирается въ пользу мѣстнаго приказа общественнаго призрѣнія, для перепеченія или обращенія въ сухари. Изобличенные въ семъ проступкѣ во второй разъ подвергается: томужъ денежному взысканію вдвое; въ третій же разъ сверхъ денежнаго взысканія вдвое, аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль.

1096. За продажу испортившагося мяса и испортившейся рыбы виновный подвергается: въ столицахъ, въ первый разъ, денежному взысканію отъ пяти до двадцати пяти рублей, а во второй, сверхъ сего, аресту на время отъ семи дней до трехъ недѣль; въ прочихъ же городахъ и селеніяхъ, въ первый разъ, денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до пятя рублей, а во второй, сверхъ сего, также аресту на время отъ трехъ до семи дней; изобличенные въ томъ въ третій разъ подвергаются, сверхъ означенныхъ взысканій вдвое, аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ и имъ навсегда воспрещается торговля съѣстными припасами.

1097. •Если гуртовщикъ, для избѣженія узако-

1) **O przestąpieniu prawideł zabezpieczających nieszkodliwość zapasów żywności i napojów.**

1095. Za sprzedawanie surowego lub niedopieczonego chleba winny podlega: pieniężnéj opłacie, równającéj się cenie wszystkiego tak przedanego, jako też i znalezionego u niego chleba w chwili, gdy został o takowe sprzedawanie przekonany; surowy zaś lub niedopieczony chleb zabiera się na rzecz miejscowego urzędu powszechnéj opieki, dla przepieczenia go nanowo albo dla użycia go na suchary. Przekonani o to wykroczenie po raz drugi podlegają: podwójnéj takiéj saméj pieniężnéj opłacie; po raz zaś trzeci, oprócz podwójnéj pieniężnéj opłaty, więzieniu od siedmiu dni do trzech tygodni.

1096. Za sprzedawanie zepsutego mięsa i zepsutéj ryby winni podlegają: w stołecznych miastach na piérwszy raz, pieniężnéj opłacie od pięciu do dwudziestu pięciu rubli, a po raz drugi, oprócz tego, więzieniu od siedmiu dni do trzech tygodni; po innych zaś miastach i wsiach, na pierwszy raz pieniężnéj opłacie od pięćdziesięciu kopiejek do pięciu rubli, zaś po raz drugi, oprócz tego, także więzieniu od trzech do siedmiu dni; przekonani zaś o to po raz trzeci, podlegają, oprócz wymienionéj podwójnéj opłaty, więzieniu od trzech tygodni do trzech miesięcy i zabrania im się nazawsze prowadzić handel zapasami żywności.

1097. Skoro kupiec hurtowy, dla uniknienia

неяваго осмотра скота въ томъ мѣстѣ, куда онъ назначенъ, будетъ пригонять его другими неустановленными для сего путями, или инымъ образомъ скрывать свой скотъ съ сеюже цѣлію, то онъ подвергается денежному взысканію: въ первый разъ отъ пяти до десяти рублей, а во второй отъ десяти до двадцити пяти рублей; въ третій, сверхъ опредѣленнаго за второй разъ денежнаго взысканія, онъ приговаривается къ арестуна время отъ семи дней де трехъ недѣль и ему навсегда запрещается торговать скотомъ. Кугдажъ откроется, что между скрытымъ отъ смотра скотомъ былъ сомнительный, то виновный подвергается: въ первый и во второй разъ наказаніямъ, въ слѣдующей 1098 статьѣ за продажу мяса палаго скота постановленнымъ; а въ третій, сверхъ наказанія, назначеннаго за второй разъ, ему воспаещается торговать скотомъ.

1098. За продажу мяса скота палаго, или убитаго въ такое время, когда онъ находился въ болѣзненномъ состояніи, или издохшихъ птицъ, виновные приговариваются: въ первый разъ къ денежному взысканію отъ десяти до тритцати рублей, а во второй къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ. Мясо во всякомъ случаѣ истребляется. Изобличенные въ семъ въ третій разъ подвергаются: заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года и лишаются навсегда права торговать съѣстными припасами.

prawem przepisanego przeglądu bydła w tém miejscu, gdzie on jest wyznaczony, będzie je przepędzał drogami na ten cel nieprzeznaczonemi, albo je w takim zamiarze ukrywać będzie, tedy podlega: pieniężnéj opłacie: na piérwszy raz od pięciu do dziesięciu rubli, drugi raz zaś od dziesięciu do dwudziestu pięciu rubli; po raz trzeci, oprócz zakreślonéj za drugi raz pieniężnéj opłaty, zostaje skazany na więzienie od siedmiu dni do trzech tygodni i jemu na zawsze zabrania się handlować bydłem. Skoro się zaś okaże, że między ukrytém od przeglądu bydłem znajdowało się wątpliwe, tedy winny podlega: na piérwszy i na drugi raz karze, ustanowionéj w następującym 1098 artykule za sprzedawanie zdechłego mięsa; po raz zaś trzeci, oprócz kary, za drugi raz przeznaczonéj, zabrania mu się handlować bydłem.

1098. Za sprzedawanie mięsa zdechłego bydła, lub zarzniętego wówczas, gdy ono było w chorobliwym stanie, albo zdechłego ptastwa, winni zostają skazani, po raz piérwszy na pieniężną opłatę od dziesięciu do trzydziestu rubli; po raz drugi zaś na więzienie od trzech do sześciu miesięcy, stosownie do okoliczności, mniéj więcéj powiększających ich winę; mięso takowe w każdym razie niszczy się. Przekonani o to po raz trzeci podlegają: więzieniu od sześciu miesięcy do jednego roku i nazawsze tracą prawo prowadzenia handlu zapasami żywności.

1099. Тѣ, которые будутъ надувать мясо, чтобы придатъ оному лучшій видъ, подвергаются за сіе: въ первый разъ денежному взысканію, въ столицахъ отъ двухъ до десяти, а въ другихъ городахъ и селеніяхъ отъ одного до пяти рублей; во второй разъ такомужъ взысканію вдвое; а въ третій, сверхъ денежнаго взысканія втрое, аресту на время отъ семъ дней до трехъ недѣль.

1100. Мясники, изобличенные въ томъ, что они въ своихъ мясныхъ лавкахъ не содержатъ полки, скамьи и другія принадлежности въ надлежащей опрятности или же инымъ образомъ допускаютъ въ нихъ такую нечистоту, отъ коей продаваемое ими мясо должно подвергнуться порчѣ, во вредъ общесвтенному въ томъ мѣстѣ здоровью, приговариваются за сіе къ денежнымъ взысканіямъ за первый разъ, въ столицахъ отъ одного до трехъ рублей, а въ прочихъ горадахъ и въ селеніяхъ отъ пятидесяти копѣекъ до одного рубля, за второй въ столицахъ отъ трехъ до шести, въ прочихъ городахъ и въ селеніяхъ отъ одного до трехъ рублей; за третій въ столицахъ отъ 10 до 15, въ прочихъ городахъ и селеніяхъ отъ 5 до 10 рублей; въ четвертый разъ они, сверхъ взысканія въ столицахъ отъ двадцатипяти до пятидесяти, а въ прочихъ городхъ и въ селеніяхъ отъ пятнадцати до двадцати пятя рублей, подвергаются аресту на время отъ семи дпей до трехъ недѣль.

1101. Торгующіе другими съѣстними припасами за несоблюденіе надлежащей при сохраненіи оныхъ чистоты, подвергаются: денежному взысканію: въ столицахъ отъ одного до двухъ рублей, а

1099. Ci, którzy będą nadymać mięso, dla nadania mu lepszego pozoru, podlegają za to: na pierwszy raz opłacie, w stolicach od dwóch do dziesięciu rubli, a w innych miastach i wsiach od jednego do pięciu; po raz drugi, podwójnéj takiéj saméj pieniężnéj opłacie; zaś po raz trzeci, oprócz potrójnéj pieniężnéj opłaty, więzieniu od siedmiu dni do trzech tygodni.

1100. Rzeźnicy, przekonani o to, że w swoich kramach nie utrzymują w należytém ochędóstwie półek, ławek i innych sprzętów, alboli też jakim innym sposobem swe kramy zabrudzają, co przyczynia się do zepsucia przedawanego przez nich mięsa, ze szkodą dla powszechnego w tem miejscu zdrowia, zostają skazani za to na pieniężną opłatę: na pierwszy raz w stolicach od jednego do trzech rubli, a w innych miastach i wsiach od pięćdziesięciu kopiejek do jednego rubla; po raz drugi w stolicach od trzech do sześciu rubli, a w innych miastach i wsiach od jednego do trzech; po raz trzeci w stolicach od dziesięciu do piętnastu rubli, a w innych miastach i wsiach od pięciu do dziesięciu; po raz czwarty, oprócz opłaty w stolicach od dwudziestu pięciu do pięćdziesięciu rubli, a w innych miastach i wsiach od piętnastu do dwudziestu pięciu, podlegają więzieniu od siedmiu dni do trzech tygodni.

1101. Handlujący innemi zapasami żywności, za niezachowanie takowych w należytéj czystości podlegają: pieniężnéj opłacie: w stolicach od jednego

въ прочихъ мѣстахъ отъ двадцати пяти до пятидесяти копѣекъ.

1103. Если продающіе что либо съѣстное на рынкахъ или улицахъ будутъ для приготовленія онаго употреблять испортившіеся или вредные для здоровья припасы, то по изобличеніи въ семъ они подвергаются: въ первый разъ, денежному взысканію отъ пятидесяти копѣекъ до двухъ рублей; во второй разъ, сверхъ сегожъ денежнаго взысканія, аресту на время отъ трехъ до семи дней; въ третій разъ аресту на время отъ семи дней то трехъ недѣль и имъ запрещается продажа съѣстнаго.

1106. За всякую вредную для здоровья примѣсь въ съѣстные припасы или напитки, за небрежное, грозящее вредомъ здоровью, оныхъ приготовленіе и за приготовлоніе ихъ завѣдомо въ сосудахъ сдѣланныхъ изъ вредныхъ для здоровья матеріаловъ, или же не вылуженныхъ, или не вымуравленныхъ надлежащимъ образомъ, виновные, смотря по зловредности примѣси, количеству выдѣланныхъ такимъ образомъ напитковъ или съѣстнаго и другимъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ обстоятельствамъ, подвергаются денежному взысканію отъ десяти до ста рублей, или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ. Изобличенные въ семъ вторично, сверхъ означеннаго денежнаго взысканія или ареста, приговариваются къ лишенію навсегда права приготовлять и продавать напитки и что либо съѣстное.

do dwóch rubli, a w innych miejscach od dwudziestu pięciu do pięćdziesięciu kopiejek.

1103. Skoro sprzedający jakiego bądź rodzaju żywność na rynku albo na ulicach będą używać dla ich przyrządzenia zepsutych lub zdrowiu szkodzących przypraw, tedy przekonani o to, podlegają: na pierwszy raz pieniężnéj karze od pięćdziesięciu kopiejek do dwóch rubli; po raz drugi, oprócz tejże pieniężnéj opłaty, więzieniu od trzech do siedmiu dni; po raz trzeci więzieniu od siedmiu dni do trzech tygodni i im zabrania się handlować żywnością.

1106. Za każdy dla zdrowia szkodliwy do potraw lub do napojów dodatek, za niestaranne, zdrowiu zagrażające, takowych przyrządzenie ze świadomością w naczyniach, zrobionych z materjałów dla zdrowia szkodliwych, albo li też w niepobielanych należycie lub w niepolewanych, winni stosownie do stopnia szkodliwości dodatku, ilości przyrządzonych tym sposobem napojów i w miarę innych mniej więcéj powiększających winę okoliczności, podlegają: pieniężnéj opłacie od dziesięciu do stu rubli, albo więzieniu od trzech tygodni do trzech miesięcy. Przekonani o to powtórnie, oprócz oznaczonéj pieniężnéj opłaty lub więzienia, zostają pozbawieni na zawsze prawa przyrządzania i sprzedawania napojów i jakiejkolwiek żywności.

2) О противозаконныхъ дѣйствіяхъ для перекупа и непомѣрнаго возвышенія цѣнъ на жизненные припасы.

1169. За оптовый скупъ предметовъ продовольствія на торгахъ прежде установленнаго на то времени виновные подвергаются, смотря по важности произшедшихъ отъ того вредныхъ послѣдствій и другимъ обстоятельствамъ, болѣе или мѣнѣе увеличевающимъ или уменьшающимъ ихъ вину, или денежному взысканію отъ пятидесяти до пяти сотъ рублей, или аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ. Сверхъ того, неправильно скупленный товаръ отбирается и треть вырученныхъ отъ продажи онаго денегъ обращается въ пользу мѣстнаго приказа общественнаго призрѣнія, а двѣ остальныя въ пользу доносителя, хотя бы доносъ сдѣланъ былъ и лицемъ, употребляемымъ отъ правительства для открытія сихъ злоупотребленій. За стачку, сдѣлку или другое соглашеніе торгующихъ къ возвышенію цѣнъ на предметы продовольствія, виновные подвергаютсянаказаніямъ и взысканіямъ,опредѣленнымъ въ статьѣ 1684 сего уложенія.

1170. Производящіе торговлю предметами продовольсявія, на которые устанавливается такса, за продажу оныхъ выше сей таксы, подвергаются: въ первый разъ денежному взысканію въ столицахъ тридцати, въ прочихъ городахъ и селеніяхъ пятнадцати рублей; а во второй вдвое. За нарушеніе сего правила въ третій разъ, торговое заведеніе виновнаго закрывается и ему воспрещается производство торговли съѣстными приписами навсегда. По-

2) O nielegalnych czynnościach dla przekupowania i zbytecznego podnaszania i zniżania ceny zapasów żywności.

1169. Za hurtowe skupowanie wiktuałów na rynkach przed ustanowionym na to czasem, winni podlegają, stosownie do wypływających stąd szkodliwych następstw i w miarę innych powiększających albo zmniejszających ich winę okoliczności, albo pieniężnéj opłacie od pięćdziesięciu do pięciuset rubli, albo więzieniu od trzech tygodni do trzech miesięcy. Oprócz tego, nieprawnie skupiony towar odbiera się i trzecia część wyręczonych z jego przedaży pieniędzy wpływa na rzecz miejscowego urzędu powszechnéj opieki, dwie zaś pozostałe na rzecz delatora, gdyby nawet denuncjacja była podaną przez osobę, któréj rząd użył celem wykrycia tych nadużyć. Za ugodę, zmowę, lub innego rodzaju porozumienie się handlujących w celu podniesienia ceny wiktuałów, winni podlegają: karze i opłacie, określonéj w art. 1684 tego kodeksu.

1170. Prowadzący handel wiktuałami, dla których ustanawia się osóbna taksa, za sprzedaż takowych wyżéj od taksy podlegają: na pierwszy raz pieniężnéj opłacie w stolicach trzydziestu rubli, w innych miastach piętnastu, zaś po raz drugi podwójnéj. Za przestąpienie tego prawidła po raz trzeci, handlowy zakład winnego zamyka się i zabrania się mu na zawsze prowadzić handel zapasami żywności.

ловина взысканныхъ на основаніи сей статьи денегъ обращается въ пользу города, другая въ пользу открывателей, хотя бы доносъ былъ сдѣланъ и лицемъ, употребленнымъ отъ правительства для открытія сихъ злоупотребленій.

1171. Лица, обязанныя по закону имѣть попеченіе объ отвращеніи недостатка въ предметахъ продовольствія, или доносить о замѣченномъ ими недостаткѣ начальству, за неисполненіе сего подвергаются: денежному взысканію въ первый разъ отъ тридцати до шести десяти рублей; а во второй отъ шестидесяти до ста рублей.

---

3) О нарушеніи постановленій о правѣ на торговлю.

1658. За производство торговли лицами, которыя по закону не имѣютъ на сіе права, виновные подвергаются, смотря по времени, въ теченіе коего они производили незаконную торговлю и по количеству обращавшихся въ оной капиталовъ и товаровъ, денежному взысканію отъ десяти до трехъ сотъ рублей. Ежели въ семъ нарушеніи постановленій о торговлѣ будутъ изобличены такія лица, которыя хотя имѣли прежде право торговать, но въ послѣдствіи лишены онаго по судебному приговору, то они за сіе подвергаются: аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, также смотря по времени, въ теченіе коего производили воспрещенную имъ торговлю, и по количеству обращавшихся въ оной капиталовъ или товаровъ.

1660. Кто, безъ надлежащаго свидѣтельства,

Połowa ściągniętych na zasadzie tego artykułu pieniędzy idzie na rzecz miasta, druga na rzecz wykrywających, gdyby nawet denuncjacja była uczynioną przez osobę, którą rząd użył celem wykrycia tych nadużyć.

1171. Osoby obowiązane prawem mieć w swojéj pieczy zapobieganie brakowi przedmiotów do żywności służących, albo donosić o tém zwierzchności gdy brak takowych zauważą, za niewypełnienie tego podlegają: pieniężnéj opłacie na pierwszy raz od trzydziestu do sześćdziesięciu rubli, zaś po raz drugi od sześćdziesięciu do stu rubli.

---

3) O przestąpieniu przepisów dotyczących się prowadzenia handlu.

1658. Za prowadzenie handlu przez osoby, niemające do tego prawa, winni podlegają, stosownie do czasu, w ciągu którego zajmowali się nieprawnie handlem i w miarę ilości będących w obrócie kapitałów w nim użytych i towarów— pieniężnéj opłacie od dziesięciu do trzystu rubli. Jeżeli zaś o takowe przestąpienie przepisów o handlu będą przekonane osoby, które chociaż miały uprzednio prawo prowadzenia handlu, ale je późniéj utraciły w skutek wyroku sądowego, tedy one podlegają za to: więzieniu od trzech tygodni do trzech miesięcy, a także stosownie do czasu, w przeciągu którego prowadzili handel, tudzież co do ilości obrótowego kapitału lub towarów.

1660. Ktoby bez należytego świadectwa prowa-

будетъ производить такого рода торговлю или промыселъ, для производства коихъ законъ предписываетъ имѣть свидѣтельство, тотъ, сверхъ обязанности взять сего рода свидѣтельство съ платою установленной за оное пошлины, подвергается за сіе въ первый разъ денежному въ пользу казны взысканію, равному цѣнѣ сего свидѣтельства; во второй такомужъ взысканію вдвое, а въ третій заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года и лишается права на производство всякой торговли и промысла. Тѣмъ же взысканіямъ и наказаніямъ и на томъ же основаніи подвергаются прикащики, которые, для исправленія должности своей, обязаны по закону имѣть надлежащія свидѣтельства, если они будутъ изобличены въ неимѣніи оныхъ.

1663. Кто будетъ торговать съ фальшивымъ свидѣтельствомъ, тотъ за сіе, сверхъ наказанія, въ статьѣ 2284*) сего уложенія за поддѣлку актовъ

---

*) 2284 За поддѣлку домашнимъ порядкомъ составляемыхъ какого либо рода актовъ и бумагъ, которые въ дѣлахъ исковыхъ или тяжебныхъ, или же въ дѣлахъ торговыхъ могутъ быть по закону принимаемы въ доказательство права на имущество или принятыхъ кѣмъ либо обязанностей, виновные подвергаются лишенію всѣхъ особенныхъ лично и по состоянію присвоенныхъ имъ правъ и преимуществъ и ссылкѣ на житье въ губерніи Томскую или Тобольскую, или, буде они по закону не изъяты отъ наказаній тѣлесныхъ, наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной 35 статьею сего уложенія для пятой степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты гражданскаго вѣдомства, на время отъ одного года до двухъ лѣтъ.

Тѣмъ же наказаніямъ подвергаются и поддѣлывающіе изъ корыстныхъ или иныхъ противузаконныхъ видовъ, чьи либо печати или же употребляемые въ нѣкоторыхъ случаяхъ частными людьми штемпели.

dził tego rodzaju handel lub przemysł, ku czemu prawo obowiązuje mieć świadectwo, ten prócz obowiązku wzięcia takowego świadectwa za opłatą należnego stempla ulega po raz pierwszy karze pieniężnéj na dobro skarbu równającéj się cenie świadectwa; po raz drugi takiejże podwójnéj karze, a po raz trzeci skazuje się na więzienie od sześciu miesięcy do jednego roku, i pozbawia się prawa na prowadzenie wszelkiego handlu lub przemysłu. Takież same opłaty i kary na tejże saméj zasadzie ciężą na komisantach, którzy dla sprawowania swych obowiązków powinni według prawa posiadać należyte świadectwa, w razie gdyby takowych niemieli.

1363. Ktoby prowadził handel z fałszowaném świadectwem, ten oprócz kary wskazanéj art. 2284 *)

*) 2284. Za sfałszowanie wszelkich aktów prywatnych i papierów, które w sprawach processowych albo téż handlowych interesach mogą według prawa służyć jako tytuły prawne na majątek, lub jako dowody przyjętych przez kogoś obowiązków winni ulegają: pozbawieniu wszystkich wyłącznych osobiście lub w miarę stanu służących im praw i przywilejów lub wysiedleniu do gubernji Tomskiéj albo Tobolskiéj, czyli też gdy nie są wyjęci od kar cielesnych, karze rózgami w stosunku określonym art. 35 tego kodeksu dla piątego stopnia kar tego rodzaju i odesłaniu do aresztanckich rot zarządu cywilnego od jednego do dwóch lat. Takimże karom ulegają ci, którzy w widokach zysku lub innych nieprawnych zamiarach dopuszczają się fałszowania cudzych pieczęci lub używanych w niektórych razach przez osoby prywatne stęplów.

опредѣленнаго, подвергается конфискаціи всѣхъ найденныхъ въ лавкѣ его и вообще въ его торговлѣ товаровъ, и денежному взысканію вдвое противъ цѣны свидѣтельства, которое онъ долженъ былъ имѣть.

1664. Кто, получивъ свидѣтельство на торговлю или промыселъ, или билетъ на лавку, передастъ ихъ другому для производства по онымъ торговли или промысла, тотъ подвергается за сіе: въ первый разъ взысканію цѣны свидѣтельства или билета вдвое; во второй взысканію той же цѣны вчетверо; въ третій разъ, сверхъ взысканія цѣны свидѣтельства или билета вчетверо, онъ лишается права на производство всякой торговли и промысла. Тѣмъ же взысканіямъ и въ той же постепенности подвергается и производившій торговлю или промыселъ по чужому свидѣтельству или билету.

1666. Евреи, за производство внѣ черты назначенной для постояннаго ихъ жительства какой либо торговли, кромѣ той, которая въ опредѣленныхъ именно закономъ случаяхъ имъ дозволена, подвергаются: конфискаціи товаровъ ихъ и немедленной высылкѣ изъ тѣхъ мѣстъ.

1667. Кто будетъ производить торговлю не того рода, не въ томъ количествѣ, или же не тѣми товарами, или не тѣмъ порядкомъ (напрѣръ лишь оптомъ или же въ разницу), которые ему предоставлены или указаны по свидѣтьству, или же въ такихъ мѣстахъ, гдѣ онъ по закону не имѣетъ права торговать, или не съ тѣми лицами, съ коими торгъ ему дозволенъ, и вообще будетъ въ чемъ либо дѣйствовать несообразно съ даннымъ ему на торговлю

niniejszego kodeksu za fałszowanie aktów ulega konfiskacie wszystkich znalezionych w jego sklepie lub w całym jego handlu towarów oraz karze pieniężnéj wyrównywającéj podwójnéj cenie świadectwa, które według prawa mieć był winien.

1664. Kto mając świadectwo na handel lub przemysł, albo też na kramę bilet, odda takowe drugiemu na prowadzenie za onym handlu lub przemysłu, ten ulega: po raz piérwszy dubeltowéj opłacie za świadectwo lub bilet; powtóre opłacie takiejże ceny we czworo; trzeci raz oprócz poczwórnéj opłaty za bilet lub świadectwo pozbawia się prawa na prowadzenie wszelkiego handlu i przemysłu. Takież same opłaty z témże stopniowaniem ciążą na handlujących lub trudniących się przemysłem za cudzém świadectwem lub biletem.

1666. Starozakonni, trudniący się po za obrębem dla ich pobytu naznaczonym jakimkolwiek handlem, oprócz dozwolonego w pewnych wyraźnie prawem określonych wydarzeniach, ulegają: konfiskacie ich towarów, oraz rychłemu z tego miejsca wysiedleniu.

1667. Ktoby się trudnił handlem nie tego rodzaju, nie w takiéj ilości, czy też nie temi towarami lub nie takim porządkiem (np. li tylko ryczałtowo albo drobnostkowo) jak to jemu przepisano lub dozwolono, za świadectwem, bądź też w takich miejscach, gdzie podług prawa niepowinien, albo też nie z temi osobami, z któremi wolno jest jemu handlować— i w ogólności postępowałby w czémkolwiek w brew wymaganiom świadectwa handlowego, ten, prócz powinności

свидѣтельствомъ, тотъ, сверхъ обязанности взять новое для производимой имъ торговли, безъ всякаго зачета суммы, заплаченной за прежнее, подвергается за сіе: въ первый разъ денежному взысканію, равному половинѣ цѣны сего новаго свидѣтельства; во второй такомужъ взысканію; а въ третій заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года и лишается права производства всякой торговли и промысла.

1669. Мѣщане, которые, не записавшись въ гильдію, а также крестьяне, которые, не взявъ свидѣтельства, по крайней мѣрѣ третьяго рода, будутъ производить ремесла, присвоенныя купцамъ или же въ ремеслахъ и заведеніяхъ имъ предоставленныхъ будутъ имѣть болѣе шестнадцати работниковъ, не принадлежащихъ къ ихъ семейству, подвергаются за сіе: взысканіямъ, въ предшедшей 1667 статьѣ опредѣленнымъ и на основаніи постановленныхъ въ сей статьѣ правилъ.

1672. Если въ магазинахъ, ренсковыхъ погребахъ, трактирахъ и другихъ торговыхъ заведеніяхъ выданные на ихъ билеты не будутъ прибиты какъ слѣдуетъ на приличномъ и видномъ для полиціи мѣстѣ, то содержатель заведенія подвергается за сіе взысканію десяти рублей въ пользу казны.

---

4) О нарушеніи правилъ о производствѣ торговли.

1673. Кто изъ торгующихъ, будучи по закону обязанъ вести книги, по роду его торговли установленныя, не будетъ исполнять сей обязанности,

wzięcia nowego na swój handel świadectwa bez zaliczenia mu kwoty wydanéj na uprzednie, ulega: po raz piérwszy opłacie pieniężnéj wyrównywającéj połowie ceny tego nowego świadectwa; powtóre takiejże opłacie; a po raz trzeci skazuje się na więzienie od sześciu miesięcy do jednego roku, oraz pozbawia się prawa handlowania i prowadzenia wszelkiego przemysłu.

1669. Mieszczanie, którzy niezapisawszy się do gildy, tudzież włościanie, którzy nie wziąwszy świadectwa przynajmniéj trzeciego rzędu zajmowaliby się rzemiosłem właściwém kupcom, albo też w rzemiosłach czy w zakładach swoich utrzymywaliby więcéj nad szesnastu robotników, nie należących do ich rodziny, ulegają: karom w poprzedzającym 1667 artykule przyjętym i na zasadzie w tymże artykule wskazanych przepisów.

1672. Jeżeli w magazynach, sklepach winnych traktjerach i innych zakładach handlowych wydane na nie bilety nie będą przybite na przyzwoitem i widocznem dla policji miejscu, w takim razie utrzymujący zakład podlega za to sztrafowi 10 rubli na korzyść skarbu.

---

4) **O przekroczeniu prawideł prowadzenia handlu.**

1673. Ktoby z handlujących będąc podług prawa obowiązanym do utrzymywania właściwych prawem przepisanych ksiąg handlowych, takowemu pra-

тотъ за сіе подвергается: въ первый разъ денежному взысканію, равному половинѣ платимой имъ по торговому его званію подати; во второй взысканію всей подати вполнѣ; въ третій взысканію сей подати вдвое; а въ четвертый лишенію навсегда права на производство торговли. Лица, не платящія особой поторговому ихъ званію подати, подвергаются, на основаніи сей статьи, денежному взысканію по, соразмѣрности съ окладомъ мѣщанскимъ. Независимо отъ сего взысканія, за неведеніе торгующими лицами установленныхъ книгъ, въ случаѣ несостоятельности, признаются банкотами злостными.

1674. Если у кого изъ торгующихъ, обязанныхъ вести торговыя книги, оныя, бывъ истребованы судомъ, окажутся съ поправками, подчистками, помарками или приписками между строкъ и статей безъ оговорокъ и вообще безъ соблюденія установленныхъ на то правилъ, или же книги его будутъ ведены не по предписанной для сего формѣ, или не будутъ сохраняемы въ цѣлости за предшествующіе годы, тотъ, буде впрочемъ не откроется притомъ никакого злаго умысла, подвергается за сіе: денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его. Такомужъ взысканію подвергается и торгующій, который въ случаѣ покражи у него книгъ или истребленія оныхъ пожаромъ, наводненіемъ или инымъ несчастнымъ случаемъ, не заявитъ о томъ въ теченіи двухъ недѣль комерческому суду, или, гдѣ онаго нѣтъ, магистрату или ратушѣ.

wu uwłaczał, ulega za to: po raz piérwszy karze pieniężnéj równéj połowie opłacanéj podług swego stanu handlowego podatku; powtóre opłacie tegoż podatku w całości; po raz trzeci opłacie onego we dwójnasób; a czwarty raz pozbawia się na zawsze prawa handlowania. Osoby, nieopłacające wyłącznego podług handlowego stanu podatku, ulegają na zasadzie tegoż artykułu: opłacie pieniężnéj w stosunku z podatkiem mieszczańskim. Niezależnie od téj opłaty, za nieutrzymywanie przez osoby handlujące przepisanych ksiąg, oby nieposiadające takowych, w razie niemożności wypłaty, uznają się za bankrutów umyślnych.

1674. Jeśliby u kogo z handlujących obowiązanych utrzymywać handlowe księgi, takowe po wypotrzebowaniu przez sąd okazałyby się poprawianemi, skrobanemi, popisanemi pomiędzy wierszami lub artykułami bez omówień, oraz bez zachowania przepisanych form, albo też niebyłyby całe za przeszłe lata, ten jeśli przy tém nie wykryje się żadnego złego zamysłu, ulega za to: karze pieniężnéj od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli, stosownie do okoliczności mniéj lub więcéj podnoszących winę. Takiejże karze ulega i handlujący, u któregoby były księgi skradzione, spalone lub przez powódź czy innym sposobem zniszczone i niedałby wiedzieć o tém w ciągu dwóch tygodni do sądu kommercyjnego, gdzie takowego nie ma, do magistratu lub ratusza.

1675. Кто изъ торгующихъ будетъ употреблять вѣсы или мѣры, не имѣющіе установленныхъ клеймъ или же обыкновенные прежніе, однимъ только разнощикамъ дозволенные безмѣны, тотъ, хотя бы сіи мѣры и вѣсы были вѣрны, подвергается за сіе денежному взысканію въ пользу городскихъ доходовъ, въ первый разъ десяти рублей; во второй двадцати пяти; въ третій пятидесяти; а въ четвертый ста рублей. Сверхъ того, изобличенному въ семъ нарушеніи правилъ болѣе трехъ разъ, воспрещается производить торговлю.

1676. Такимъ же взысканіямъ и на томъ же основаніи подвергается тотъ, кто будетъ изобличенъ въ употребленіи, хотя клейменныхъ, но невѣрныхъ вѣсовъ или мѣръ, если впрочемъ, онъ виновенъ лишь въ недосмотрѣ; когдажъ такіе вѣсы или мѣры были имъ употребляемы съ умысломъ для обмана, то онъ за сіе, сверхъ денежнаго въ городскіе доходы взысканія ста рублей, подвергается наказанію, опредѣленному въ статьѣ 2257*) сего уложенія, и лишается на всегда правъ на торговлю.

1677. Кто изъ государственныхъ крестьянъ, кромѣ торгующихъ по свидѣтельствамъ и потому подлежащихъ правиламъ, постановленнымъ въ предшедшихъ 1675 и 1676 статьяхъ, будетъ, при продажѣ употреблять не тѣ вѣсы, аршины или другія

---

*) 2257. Кто при продажѣ, куплѣ или мѣнѣ какихъ либо жизненныхъ припасовъ, товаровъ или иныхъ вещей, умышленно обвѣситъ, обмѣритъ, выдастъ одну вещь вмѣсто другой или же инымъ какимъ бы то нибыло образомъ обманетъ въ количествѣ или въ качествѣ товара, или въ расчетѣ слѣдующаго за оный платежа, тотъ за сіе подвергается наказаніямъ, опредѣленнымъ выше сего, въ статьѣ

1675. Ktoby z handlujących używał wagi lub miary, nieocechowanych podług prawnych przepisów, albo też zwyczajne tylko handlarzom roznoszącym dozwolone uprzednie bezmiany, ten chociażby wagi i miary takowe były zupełnie sprawiedliwe, ulega za to: opłacie pieniężnéj na dobro dochodów miasta po raz piérwszy dziesięciu rs.; powtóre rs. dwudziestu pięciu, potrzecie pięćdziesięciu; a po raz czwarty sto rs. Oprócz tego zanotowanym w tém wykroczeniu przepisów więcéj jak trzy razy zabrania się prowadzić handel.

1676. Też same opłaty i na podobnéj zasadzie ciążą na tych, którzy będą obwinieni o używanie chociażby ocechowanych, lecz niesprawiedliwych wag i miar, jeśli wreszcie to wynikło z niedozoru, jeśli zaś takowe miary lub wagi były używane umyślnie dla oszukaństwa, to winni oprócz kary pieniężnéj na dobro dochodów miasta w ilości stu rs., ulegają karze art. 2257*) tegoż kodeksu wskazanéj i pozbawiają się raz na zawsze prawa na handel.

1677. Ktoby z włościan skazkowych oprócz handlujących za świadectwami i skutkiem tego podlegających przepisom oznaczonym w poprzedzających 1675 i 1676 artykułach, używał w handlu nie te wagi, arszyny oraz inne miary, które są prawem zale-

*) 2257. Ktoby przy sprzedaży, kupnie lub zamianie jakich bądź artykułów żywności, towarów czyli też innych rzeczy niedomierzył, niedoważył lub też wydał jedną rzecz za drugą, albo innym jakim sposobem oszukał co do ilości lub jakości towaru, lub w rozrachunku należnéj za one opłaty, ten ulega:

мѣры, которыя установлены закономъ, тотъ, сверхъ отобранія оныхъ вѣсовъ, аршиновъ и другихъ мѣръ, подвергается взысканію по одному рублю за каждую изъ сихъ вещей.

1680. Чины городской и земской полиціи, на коихъ возложена обязанность имѣть надзоръ за употребленіемъ мѣръ и вѣсовъ и производить свидѣтельствованіе и повѣрку оныхъ, а также наблюдать за выдѣлкою стекляной посуды узаконенной мѣры и съ установленными знаками, подвергаются, за неисполненіе сей обязанности, удаленію отъ должностей.

1681. За обмѣръ и обвѣсъ виновные подвергаются опредѣленному за сіе въ статьѣ 2257 сего уложенія наказанію.

2238**) за воровство-кражу и на томъ же основаніи и въ той же постепенности и соразмѣрности съ цѣною похищеннаго. Когдажъ, при семъ, были имъ употребляемы вѣсы или мѣры неклейменные, или хотя клейменные, но невѣрные, если невѣрность превосходитъ терпимую закономъ, то онъ сверхъ высшей мѣры сихъ же опредѣленныхъ въ статьѣ 2238 наказаній, приговаривается: къ денежнымъ взысканіямъ и къ временному прекращенію торговли своей, или и къ лишенію на всегда права на оную, на основаніи статей 1675—1677 сего уложенія.

**) 2238. Когда кража не была сопровождаема ни однимъ изъ означенныхъ выше сего, въ статьяхъ 2226—2237, особыхъ, болѣе или менѣе увеличивающихъ вину обстоятельствъ, то наказаніе за оную опредѣляется, смотря во первыхъ по тому, въ который разъ сіе преступленіе виновнымъ учинено, во вторыхъ по большей или меньшей цѣнѣ похищеннаго предмета, на слѣдующемъ основаніи: за кражу предмета, коего цѣна не превышаетъ тридцати рублей, виновный подвергается: въ первый разъ лишенію всѣхъ особенныхъ, лично и по состоянію присвоенныхъ ему, правъ и преимуществъ и ссылкѣ на житье въ одну изъ отдален-

cone, ten oprócz konfiskaty rzeczonych wag, arszynów i innych miar ulega: opłacie po rublu za każdą z tych rzeczy.

1680. Urzędnicy miejskiéj jako też ziemskiéj policji, na których leży obowiązek mieć baczność nad używaniem wag i miar, tudzież obowiązek kontrolowania takowych, przytém patrzeć za wyrobami szklannemi należytéj miary i z właściwemi cechami, ulegają za niewypełnienie tego obowiązku: utracie miejsca.

1681. Za niedomiar i niedoważenie winni ulegają: karze w artykule 2257 tegoż kodeksu wskazanéj.

---

wyżéj w art. 2238**) oznaczonéj karze za kradzież, na tejże zasadzie, w takiémże stopniowaniu i w miarę wartości skradzionego przedmiotu. Ktoby zaś przytém używał wag lub miar niecechowanych, wreszcie chociażby ocechowanych, lecz niesprawiedliwych, jeśli niesprawiedliwość przewyższa tolerowaną prawem, ten oprócz najwyższego stopnia wskazanych w art. 2238 kar skazuje się na karę pieniężną oraz na czasowe zawieszenie handlu, albo też całkowite pozbawienie prawa handlowania, na mocy art. 1675—1677 tegoż kodeksu.

**) 2238. Jeżeli kradzieży nie towarzyszyły żadne z wymienionych wyżéj w art 2226—2237 szczególne, mniéj lub więcéj zwiększające winę okoliczności, to kara za nią naznacza się, bacząc naprzód na to ile razy winny dopuścił się tego przestępstwa, powtóre stosownie do większéj lub mniejszéj ceny skradzionego przedmiotu, na zasadzie następującéj: Za kradzież przedmiotu którego cena nie przewyższa 30 rubli, winny podlega: raz pierwszy pozbawieniu wszystkich praw osobnych i prerogatyw stanu, i wysłaniu na mieszkanie do jedne z odległych gubernij wyjąwszy sybirskich, albo jeżeli z prawa nie jest wyjętym od kar cielesnych, wysłaniu do domu ro-

1682. Томужъ наказанію подвергаются тѣ, которые клеймами или иными знаками для означенія сорта или доброты извѣстнаго товара, означатъ другой низшаго сорта или доброты, и тѣ, которые вообще продаютъ завѣдомо поддѣльное за настоящее.

1684. За стачку торговцевъ или промышленниковъ для возвышеніе цѣны не толко предметовъ продовольств я, но и другихъ необходимой потребности товаровъ, или для непомѣрнаго пониженія сей цѣны, въ намѣреніи стѣснить дѣйствія привозящихъ сіи товары, а чрезъ то препятствовать и дальнѣйшему въ большемъ количествѣ привозу оныхъ зачинщики такихъ противозаконныхъ соглашеній подвергаются: заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, а прочіе, только участвовавшіе въ нихъ, приговариваются, смотря по степени сего участія, или къ аресту на время отъ трехъ недѣль до трехъ мѣсяцевъ, или къ денеж-

---

ныхъ губерній, кромѣ Сибирскихъ, или, буде онъ по закону не изъятъ отъ наказаніи тѣлесныхъ, отдачѣ въ рабочій домъ на время отъ трехъ до шести мѣсяцевъ, или же вмѣсто того, замѣняющее сіе заключеніе, наказанію розгами, на основаніи постановленій статьи 86 сего уложенія; во второй разъ отдачѣ въ рабочій домъ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года, или также, вмѣсто сего, наказанію розгами на основаніи постановленій той же 86 статьи; въ третій наказанію въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 35 сего уложенія для четвертой степени наказаній сего рода и отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты гражданскаго вѣдомства на время отъ двухъ до четырехъ лѣтъ; въ четвертый разъ, отдачѣ въ исправительныя арестантскія роты гражданскаго вѣдомства на время отъ восьми до десяти лѣтъ и наказанію розгами въ мѣрѣ, опредѣленной статьею 35 для первой степени наказаній сего рода.

1682. Takaż sama kara ciąży na tych, którzy cechami lub innemi znakami dla odróżnienia gatunku i stopnia dobroci jakiegoś towaru, opatrzą inny niższego gatunku lub dobroci, tudzież na tych, którzy umyślnie fałszowane zamiast istotnych rzeczy sprzedają.

1684. Za zmowę handlujących lub trudniących się przemysłem w celu podniesienia ceny tak artykułów żywności jako też innych nieodbicie potrzebnych przedmiotów, albo też w celu nadzwyczajnego obniżenia téj ceny, dla sparaliżowania działalności przywożących lub dostarczających rzeczone przedmioty, a następnie przeszkodzenia dalszemu w większéj ilości przywozowi onych, przewódcy takich nieprawnych knowań ulegają: więzieniu od sześciu miesięcy do jednego roku, a inni biorący w nich udział skazują się w miarę ich uczęstnictwa, albo na areszt od trzech tygodni do trzech miesięcy, albo też na karę pieniężną od pięćdziesięciu do dwustu rubli.

---

boczego na czas od 3 do 6miesięcy, albo zamiast tego karze cielesnéj zamieniającéj ten areszt, rózgami, na zasadzie przepisów art. 86 niniejszéj Ustawy; po raz drugi — oddaniu do domu roboczego na czas o 6 miesięcy do roku, albo takoż, zamiast tego, ukaraniu rózgdmi, na zasadzie przepisów tegoż 86 artykułu; po raz trzeci — ukaraniu rózgami w ilości przepisanéj artykułem 65-m ninejszego kodeksu dla kar tego rodzaju czwartego stopnia i wsłaniu do aresztanckich rot poprawczych, zostających w wedzy cywilnéj, na czas od dwóch do czterech lat; po raz czwarty wysłaniu do aresztanckich rot poprawczych, będących w wiedzy cywilnéj na czas od ośmiu do dziesięciu lat i ukaraniu rózgami w ilości przepisanéj w art. 5, dla piérwszego stopnia kar tego rodzaju.

ному взысканію отъ пятидесяти до двухъ сотъ рублей. Когдажъ отъ такой стачки произойдетъ дѣйствительный недостатокъ въ товарахъ первой необходимости и сіе будетъ поводомъ къ нарушенію общественнаго спокойствія, то зачинщики приговариваются: къ лишенію нѣкоторыхъ особенныхъ, на основаніи статьи 64 сего уложенія правъ и преимуществъ и къ заключенію въ смирительномъ домѣ на время отъ двухъ до трехъ лѣтъ, а прочіе виновные къ заключенію въ тюрьмѣ на время отъ шести мѣсяцевъ до одного года.

1685, Если продавцы жизненныхъ припасовъ скроютъ свои запасы, или безъ особой законной причины прекратятъ продажу сихъ припасовъ, то они подвергаются за сіе, смотря по обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину ихъ, или денежному взысканію отъ пяти до тридцати рублей, или аресту на время отъ трехъ дней до трехъ недѣль.

Вѣрно: Председатель комитета.

П. Мясоѣдовъ.

Jeśli zaś skutkiem podobnych knowań będzie istotny niedostatek towarów nieodbicie potrzebnych, a następnie zagrożoną zostanie spokojność publiczna, to przywódcy ulegają: utracie niektórych wyłącznych na zasadzie art. 64 niniejszego kodeksu praw i przywilejów oraz zamknięciu w domu poprawy od dwóch do trzech lat; inni zaś uczęstnicy skazują się na więzienie od 6 miesięcy do jednego roku.

1685. Jeśli przedający artykuły żywności ukryją swoje zapasy, albo też bez szczególnych prawnych powodów zaprzestaną sprzedawać te artykuły, to za to ulegają w miarę okoliczności zmniejszających lub zwiększających winę, albo karze pieniężnéj od pięciu do trzydziestu rubli, albo też aresztowi od trzech dni do trzech tygodni.

Za zgodność z oryginałem:

Prezes komitetu *P. Miasojedow*.

ИЗВЛЕЧЕНІЕ

ИЗЪ СВОДА ПОСТАНОВЛЕНІЙ РЕМЕС-
ЛЕННЫХЪ
XI томъ Свода Законовъ.

(Изд. 1857)

WYCIĄG

Z ZBIORU POSTANOWIEŃ RZEMIEŚLNI-
CZYCH
w XI tomie Zbioru Praw,

(wyd. 1857).

---

3. Въ мѣстахъ, гдѣ существуетъ цеховое учрежденіе или, упрощенное ремесленное управленіе, въ цѣхахъ, или же въ ремесленное общество, долженъ быть записанъ всякій желающій производить въ томъ мѣстѣ ремесло или рукодѣліе; однако же цѣхъ, или же ремесленное общество, не могутъ никому запретить дневнаго пропитанія работою Равномѣрно отъ записки въ цѣхъ, или же въ ремесленное общество, освобождаются, съ исключеніемъ однакожъ евреевъ, мостовщики, землекопы, каменьщики, каменотесцы, плотники и штукатуры, также нанимающіеся въ услуженіе люди и тѣ, коимъ предоставлено сіе право на основаніи устава о промышленности фабричной и заводской.

4. Во всѣхъ мѣстахъ, въ коихъ дозволено постоянное жительство евреямъ, они могутъ поступать въ цехи ремесленные, или же въ ремесленное общество, на общемъ основаніи, согласно съ правилами, въ законахъ о состояніяхъ изложенными. Сверхъ того, учреждаются для евреевъ, въ чертѣ общей ихъ осѣдлости, цехи не ремесленные, на основаніи правилъ, въ законахъ о состояніяхъ изложенныхъ.

66. Въ мѣстахъ постоянной осѣдлости евреевъ, цеховыя управы обязаны, подъ строгимъ надзоромъ общей ремесленной управы и самой городской думы, наблюдать за вступившими въ цехъ ремесленниками изъ евреевъ, съ тѣмъ, чтобы общая ремесленная управа представила думѣ объ исключеніи

3. W miejscach, gdzie istnieje urządzenie cechowe lub tylko uproszczony rzemieślniczy zarząd, do cechu lub do rzemieślniczego stowarzyszenia powinien być zapisany każdy, pragnący zajmować się w tém miejscu rzemiosłem lub rękodzielnictwem; jednakże ani cech, ani rzemieślnicze stowarzyszenie, nie mogą nikomu zabronić pracy na własne utrzymanie. Również od zapisu do cechu lub rzemieślniczego stowarzyszenia uwalniająsię, wyjąwszy jednak żydów, brukarze, grabarze, murarze, kamieniarze, cieśle i sztukatorowie, takoż ludzie najmujący się na służbę i ci, którzy posiadają do tego prawo, na mocy Ustawy o fabrycznym i zakładowym przemyśle.

4. We wszystkich miejscach, gdzie żydom mieszkać dozwolono, ci ostatni mogą wstępować do rzemieślniczych cechów lub do rzemieślniczego stowarzyszenia, według ogólnych zasad, zgodnie z przepisami, wyłożonemi w prawach o stanach. Prócz tego, ustanawiają się dla żydów, w obrębie ogólnego ich osiedlenia, cechy nie rzemieślnicze, na zasadzie przepisów, wyłożonych w prawach o stanach.

66. W miejscach stałego osiedlenia żydów, cechowe zarządy obowiązane, są pod ścisłym dozorem ogólnego rzemieślniczego zarządu i miejskiéj dumy, czuwać nad wstępującymi do cechu rzemieślnikami z żydów, tudzież, żeby ogólny zarząd rzemieślniczy donosił dumie o wyłączeniu z cechu tych żydów, któ-

изъ цеха тѣхъ изъ евреевъ, которые въ продолженіи шести мѣсяцевъ, не занимались дѣйствительно производствомъ своего ремесла, безъ особыхъ тому не зависѣвшихъ отъ нихъ причинъ.

75. Младшій мастеръ долженъ ходитъ за управными дѣлами, исправлять, что ему, касательно управы, отъ старшины приказано будетъ, если никто изъ его собратій, по просьбѣ его не согласится оное за него исправить.

76. Младшій мастеръ не долженъ отлучаться изъ города на сутки, не объявя о томъ прежде цеховому старшинѣ и старшинскимъ товарищамъ; на время же его отлучки, должность его поручается другому.

94. Мастеръ, отличившій себя искусствомъ въ столицѣ или губернскихъ и другихъ городахъ, извѣстныхъ хорошимъ производствомъ того именно ремесла и научившій многихъ учениковъ, получа въ томъ отъ начальства свидѣтельство, не подвергается уже въ другомъ городѣ, гдѣ бы ни поселился новому испытанію.

99. Иностранцамъ, не принявшимъ присяги на подданство и имѣющимъ узаконенные виды для свободнаго жительства, кромѣ евреевъ, дозволяется вступленіе въ цехи по всѣмъ вообще городамъ имперіи, съ утвержденія мѣстныхъ казенныхъ палатъ: въ семъ случаѣ подвергаются они, по роду своихъ занятій, съ самаго вступленія въ цехъ, общимъ правиламъ, для русскихъ ремесленниковъ существующимъ.

113. Цеховое общество, не меньше трети изъ цеховыхъ мастеровъ собравшееся, можетъ порочна-

rzy w ciągu sześciu miesięcy, rzeczywiście nie zajmowali się wykonywaniem swojego rzemiosła, bez szczególnych niezależnych od nich przyczyn.

75. Do młódszego majstra należy piecza o interesach zarządu wypełnianie tego, co mu względem zarządu, starszy rozkaże, jeżeli żaden z jego spółtowarzyszów, na prośbę jego nie zechce tego wypełnić.

76. Młódszy majster nie ma wychodzić z miasta na jedną dobę, nie zawiadomiwszy wprzód o tém starszego cechu i starszych towarzyszy; podczas zaś jego nieobecności, obowiązki jego innemu się poruczają.

94. Majster, który się odznaczył biegłością w swéj sztuce bądź. w stolicy, bądź w gubernjalnych lub innych miastach, znany z dobrego wykonywania tegoż mianowicie rzemiosła, i który nauczył wielu uczniów, otrzymawszy o tém od zwierzchności świadectwo, nie podlega już w innêm mieście, gdziekolwiek by osiadł, nowym egzaminom.

99. Cudzoziemcom, którzy nie wykonali przysięgi na poddaństwo a mającym legalne świadectwa swobodnego mieszkania, prócz żydów, dozwala się wstąpienie do cechów we wszystkich w ogóle miastach cesarstwa, z potwierdzeniem miejscowych izb skarbowych: w tym razie podlegają oni, stosownie do rodzaju zajęć swoich, wraz ze wstąpieniem do cechu, ogólnym przepisom, istniejącym dla rossyjskich rzemieślników.

113. Cechowe zgromadzenie, złożone nie mniéj jak z trzeciéj części majstrów, może występnego rze-

го ремесленника исключить изъ своего общества, какъ нетерпимаго въ ономъ, хотябы онъ гражданскимъ судомъ и судимъ еще не былъ, но съ вѣдома и согласія общей ремесленной управы.

129. Буде вдова пожелаетъ продолжать мужнино ремесло, то дозволяется ей имѣть подмастерьевъ и учениковъ, съ платежемъ всѣхъ цеховыхъ повинностей.

130. Подмастерье есть ремесленникъ, научившійся мастерству по всѣмъ его правиламъ; но для пріобрѣтенія опытностію совершеннаго въ работѣ искуства, онъ обязанъ быть въ семъ званіи, по крайней мѣрѣ три года.

141. Каждому производимому въ подмастерьи, Цеховая Управа выдаетъ книжку, съ перешну рованными листами и за надлежащею скрѣпою. Въ сей книжкѣ каждый мастеръ, у котораго находился подмастерье, обязанъ отмѣтить: когда подмастерье поступилъ къ нему на службу, когда и по какимъ причинамъ выбылъ, какое оказалъ знаніе мастерства и какого былъ поведенія; причемъ, буде подсматерье найдетъ, что мастеръ даетъ ему обидный аттестатъ по одной злобѣ или мщенію, то можетъ принести на него жалобу Цеховой Управѣ. Если сія послѣдняя не примиритъ спорящихъ, то жалоба поступаетъ на окончательное постановленіи Общей Ремесленной Управы, которая, выслушавъ мастера и подмастерья, или утверждаетъ аттестацію перваго, или же отмѣняетъ оную особою въ книжкѣ подписью, и въ семъ послѣднемъ случаѣ подвергаетъ мастера, за неправильную аттестацію, денежной пѣнѣ въ пользу общей ремесленной казны.

mieślnika wyłączyć ze swojego zgromadzenia, jako niecierpianego w takowém, choćby go nawet sąd cywilny jeszcze nie osądził, lecz za wiadomością i zgodą ogólnego rzemieślniczego zarządu.

129. Wdowie chcącéj kontynuować mężowskie rzemiosło, dozwala się mieć podmajstrów i uczniów, z opłatą wszystkich cechowych poborów.

130. Podmajster jest to rzemieślnik, posiadający znajomość rzemiosła według wszelkich jego zasad; lecz dla nabrania przez doświadczenie zupełnéj w swym zawodzie biegłości, obowiązany jest przynajmniéj trzy lata ćwiczyć się w swoim zawodzie.

141. Każdemu postępującemu na czeladnika zarząd cechowy wydaje książeczkę z przesznurowanemi kartami i za należytym podpisem. W téj książeczce każdy majster, u którego się znajdował czeladnik, obowiązany jest zanotować: kiedy czeladnik wstąpił do niego na służbę, kiedy i z jakich przyczyn wystąpił, jaką pokazał znajomość rzemiosła i jakiego był prowadzenia się; przyczém jeżeli czeladnikowi zdawać się będzie, że majster daje mu krzywdzące świadectwo przez złość tylko lub zemstę, w takim razie może zanieść na niego skargę do zarządu cechowego. Jeżeli ten ostatni nie pogodzi spór wiodących, to skarga przechodzi na ostateczne rozstrzygnięcie ogólnego Rzemieślniczego Zarządu, który wysłuchawszy majstra i czeladnika, albo zatwierdza świadectwo pierwszego, albo unieważnia je osóbnym w książeczce nadpisem, i w tym ostatnim razie, skazuje majstra, za nieprawidłowe świadectwo, na sztraf pieniężny na korzyść Ogólnéj rzemieślni-

Подмастерью запрещается отходить отъ мастера и въ службу вступать къ другому, не получивъ отъ прежняго аттестата.

144. Подмастерье, опорочившій себя дурнымъ поведеніемъ, и заслужившій за то наказаніе не можетъ быть мастеромъ, доколѣ общая ремесленная управа и старшина цеха не удостовѣрятся въ его исправленіи.

147. Ремесленничій ученикъ обучается ремеслу не долѣе пяти и не менѣе трехъ лѣтъ; буде однако уже зналъ что ни есть касающееся до ремесла, въ такомъ случаѣ положенный для выучки срокъ, по разсужденію старшины и старшинскихъ товарищей, уменьшить можно

162. Мастеръ на работѣ своей и своихъ подмастерьевъ и учениковъ долженъ ставить штемпель, или клеймо, если оно дано цеховою управою.

171. Въ цехахъ, состоящихъ изъ Христіанъ и Евреевъ, имущество, какъ Христіанское, такъ и Еврейское, имѣющее какое либо религіозное назначеніе, хранится и завѣдывается особо и употребляется единственно согласно своему назначенію, безъ всякаго участія Евреевъ въ Христіанскомъ такого рода имуществѣ, а Христіанъ въ Еврейскомъ; общественные приговоры по симъ имуществамъ и сборамъ составляются также отдѣльно. Храненіе же и завѣдываніе имуществами и сборами, имѣющими общее благотворительное назначеніе, независимо отъ вѣроисповѣданія, какъ то: устройство и содержаніе богадѣленъ для призрѣнія убогихъ и престарѣлыхъ больницъ и проч., а равно составленіе обществен-

czéj kassy. Czeladnikowi nie wolno opuszczać jednego majstra i wstępować na służbę do drugiego, nie otrzymawszy od pierwszego świadectwa.

144. Podmajster, który się splamił złém prowadzeniem, i ściągnął za to karę, dopóty majstrem być nie może, dopóki ogólny zarząd rzemieślniczy i starszy cechu nie przekonają się o jego poprawie.

147. Uczeń rzemieślniczy przykłada się do swojego rzemiosła, nie dłużéj od pięciu i nie mniéj od trzech lat; gdyby już jednak wszystko to posiadał-co się dotycze jego rzemiosła, w takim razie przeznaczony do nauk termin, z decyzji starszego i starszych towarzyszów, może być zmniejszonym.

162. Majster na swojéj i swoich podmajstrów, tudzież uczniów robocie, powinien kłaść stempel lub pieczęć, jeżeli takowy dany jest przez zarząd cechowy.

171. W cechach, składających się z chrześcijan i żydów, majętność tak chrześcijańska jako i żydowska, mająca jakiekolwiek przeznaczenie religijne, przechowuje się i zawiaduje się osóbno, i używa się jedynie odpowiednio swojemu celowi, bez żadnego udziału żydów w chrześcijańskiéj tego rodzaju majętności, a chrześcijan w żydowskiéj; wyroki gromadzkie tyczące się tych majętności i poborów stanowią się także oddzielne. Przechowywanie zaś i zawiadowstwo majętnością i poborami, mającemi ogólne dobroczynne przeznaczenie, bez względu na wyznanie wiary, jako to: urządzenie i utrzymanie domów przytułku dla biednych zgrzybiałych, szpitalów i t. d., jak również stanowienie w tym przedmiocie

ныхъ приговоровъ поонымъ, относится безразлично ко всему цеху.

182. При пріемѣ мастера въ цехъ отдается на волю ремесленникамъ опредѣлить, имѣетъ ли тотъ мастеръ внести нѣсколько денегъ въ цеховую казну, что при каждомъ годовомъ цеховомъ сходѣ ремесленные единожды опредѣлять имѣютъ, но не выше трехъ рублей серебромъ.

183. При запискѣ ученика въ ученичью книгу цеховой управы, отдается на ея волю опредѣлить, имѣетъ ли тотъ ученикъ внести нѣсколько денегъ въ цеховую казну, что при каждомъ годовомъ цеховомъ сходѣ ремесленники единожды опредѣлять имѣютъ, но не выше одного рубля пятидесяти копѣекъ серебромъ.

210. Кто будетъ производить какое либо ремесло, для коего надлежитъ по закону записаться въ гильдію, безъ записки въ оную, или безъ торговаго свидѣтельства, тотъ за сіе подвергается взысканіямъ и наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьѣ 1667 уложенія о наказаніяхъ.

211. Кто, не учась у записнаго мастера и не имѣя свидѣтельства отъ общей ремесленной управы, назоветъ себя мастеромъ такого ремесла, котораго цехъ въ томъ городѣ устроенъ, и будетъ имѣть подмастерьевъ или учениковъ и вывѣску того ремесла, или же вообще будетъ производить какое либо ремесло, не имѣя на сіе по общимъ законамъ или особымъ ремесленнымъ постановленіямъ права, тотъ, сверхъ отобранія въ казну всего, что будетъ у него найдено изъ произведеній того ремесла и употребляемыхъ для сего инструментовъ, под-

gromadzkich wyroków, należy też różnicy do całego cechu.

182. Przy przyjęciu majstra do cechu, pozostawia się rzemieślnikom do woli, czy tenże majster powinien złożyć pewną kwotę pieniędzy do cechowéj kassy, co na każdém roczném cechowém zgromadzeniu rzemieślnicy jednorazowie postanowić mają, nie więcéj jednak nad trzy ruble srebrem.

183. Przy zapisywaniu ucznia do przeznaczonéj na to księgi w cechowym zarządzie, pozostawia się do woli tego ostatniego, czy obowiązany tenże uczeń wnieść pewną kwotę do ogólnéj kassy, co na każdém roczném zebraniu cechowém rzemieślnicy jednorazowie postanowić mają, nie więcéj wszakże nad jeden rubel i pięćdziesiąt kopiejek srebrem.

210. Zajmujący się jakiémkolwiek rzemiosłem, a obowiązany podług prawa zapisać się do gildy, który przecież ani się do niéj nie zapisał, ani posiada handlowego świadectwa, podlega za to sztrafom i karom, oznaczonym w artykule 1667, ustawy o karach.

211. Ktoby nieucząc się u zapisowego majstra i nie mając świadectwa od ogólnego zarządu rzemieślniczego, nazwał się majstrem takiego rzemiosła, jakiego cech w témże mieście się znajduje, a będzie miał podmajstrzych lub uczniów i szyld tego rzemiosła, alboli też ogólnie zajmować się będzie jakiém kolwiek rzemiosłem, nie mając do tego, wedle ogólnych praw lub szczególnych rzemieślniczych postanowień, upoważnienia, taki prócz zabrania do kassy wszystkiego co się u niego znajdzie z wyrobów tego rzemiosła i używanych ku temu narzędzi, podlega pienię-

вергается денежному взысканію отъ десяти до пятидесяти рублей серебромъ въ ремесленную казну.

212. Мастеръ, который приметъ къ себѣ ученика другаго мастера, безъ письменнаго свидѣтельства или отпуска отъ сего послѣдняго, подвергается за сіе взысканію, опредѣленному въ статьяхъ 1233 и 1234 уложенія о наказаніяхъ за передержательство людей безъ надлежащихъ видовъ, и обязанъ вознаградить за причиненное симъ прежнему хозяину убытки.

Примѣчаніе. Сему же взысканію подвергается въ мѣстахъ, гдѣ введено упрощенное ремесленное устройство, ремесленникъ, который принимаетъ къ себѣ работника другаго ремесленника, безъ письменнаго свидѣтельства или отпуска отъ сего последняго.

216. Мастеръ, который, безъ свидѣтельства или записки въ гильдію, заведетъ лавки для продажи произведеній своей работы, подвергается за сіе денежному взысканію, опредѣленному въ статьѣ 1660 уложенія о наказаніяхъ за производство торговли безъ свидѣтельства.

218. Иностранные ремесленники, которые будутъ изобличены въ производствѣ торговли такими не своего ремесла издѣліями, которыя по качеству ихъ принадлежатъ къ торгу мѣщанъ, подвергаются за сіе денежному, въ пользу казны, взысканію: въ первый разъ двадцати шести рублей, а во второй пятидесяти двухъ рублей серебромъ.

226. Члены ремесленныхъ и цеховыхъ управъ, за упущенія и злоупотребленія по исправленію должностей, а равно и за не исполненіе приказаній

żnemu sztrafowi od dziesięciu do pięćdziesięciu rubli srebrem do rzemieślniczéj kassy.

212. Majster, któryby przyjął do siebie ucznia innego majstra, bez świadectwa na piśmie, alboli też uwolnienia od tego ostatniego, podlega za to sztrafowi oznaczonemu artykułem **1233** i **1234**, ustawy o karach, za przechowywanie ludzi bez odpowiednich świadectw, i obowiązany wynagrodzić za poczynione przez to dawniejszemu gospodarzowi straty.

Uwaga. Temuż sztrafowi podlega, wszędzie gdzie wprowadzono uproszczoną rzemieślniczą organizacją, rzemieślnik, któryby przyjął do siebie robotnika innego rzemieślnika, bez świadectwa na piśmie lub uwolnienia od tegoż ostatniego.

216. Majster, któryby bez świadectwa lub zapisania się do gildy, urządził kramy dla przedawania swéj roboty, podlega za to pieniężnemu sztrafowi, oznaczonemu w 1660 artykule ustawy o karach, za zajmowanie się handlem bez świadectwa.

218. Cudzoziemscy rzemieślnicy, którzyby byli przekonani o zajmowanie się handlem takiemi nie swojego rzemiosła wyrobami, które ze swéj jakości należą do handlu mieszczan, płacą za to pieniężny, na korzyść kassy, sztraf, pierwszy raz dwadzieścia sześć ruble, a powtórnie pięćdziesiąt dwa ruble srebrem.

226. Członkowie rzemieślniczych i cechowych zarządów, za opieszałość i nadużycie w spełnianiu obowiązków, jak nie mniéj za niewypełnienie rozka-

начальства, подвергаются взысканіямъ и наказаніямъ, постановленнымъ въ раздѣлѣ V уложенія о наказаніяхъ (о преступленіяхъ и проступкахъ по службѣ).

228. Кто, бывъ сходомъ ремесленнымъ или цеховымъ избранъ въ члены ремесленной или цеховой управы, будетъ уклоняться отъ принятія должности, тотъ за сіе подвергается денежному взысканію отъ двадцати пяти до ста рублей серебромъ въ ремесленную казну.

230. Кто на ремесленную или на цеховую управу принесетъ несправедливую жалобу, тотъ за сіе подвергается денежному взысканію семи рублей пятидесяти копѣекъ серебромъ въ пользу ремесленной казны.

231. Кто предъ управой, ремесленной или цеховой, или же при сходѣ, ремесленномъ или цеховомъ, окажется виновнымъ въ нарушеніи надлежащей тишины и порядка, или окажетъ явное неуваженіе къ управѣ или членамъ ея, или придетъ на сходъ, пьяный, или неприлично одѣтый, или же вооруженный, или опоздаетъ на сходъ, безъ особой законной тому причины, или послѣ объявленія о роспускѣ схода не оставитъ онаго, тотъ за сіе подвергается денежному взысканію отъ одного до десяти рублей серебромъ въ пользу ремесленной казны, смотря по мѣрѣ вины и обстоятельствамъ, болѣе или менѣе увеличивающимъ или уменьшающимъ вину его.—За нанесеніе кому либо обиды словомъ или дѣйствіемъ въ управѣ или во время схода, виновный въ томъ подвергается наказаніямъ, опредѣленнымъ въ статьяхъ 2088 и 2092 уложенія о на-

zów zwierzchności, podlegają sztrafom i karom, ustanowionym w rozdziale V ustawy o karach (o przestępstwach i wykroczeniach w służbie).

228. Ktoby, będąc przez zgromadzenie rzemieślnicze lub cechowe wybrany w poczet członków rzemieślniczego lub cechowego zarządu, zechciał się uchylić od przyjęcia obowiązku, płaci sztraf pieniężny od dwudziestu pięciu do stu rubli srebrem do rzemieślniczéj kassy.

230. Ktoby na rzemieślniczy lub cechowy zarząd podał niesprawiedliwą skargę, podlega za to pieniężnemu sztrafowi siedmiu rubli i pięćdziesięciu kopiejek srebrem, na korzyść rzemieślniczéj kassy.

231. Ktoby przed zarządem bądź rzemieślniczym, bądź cechowym, alboli też przed zgromadzeniem rzemieślniczém lub cechowém, okazał się winnym, pod względem naruszenia należytéj ciszy i porządku, lub okazał jawne nieuszanowanie względem zarządu lub członków jego, albo przyszedł na zgromadzenie pijany, lub nieprzyzwoicie ubrany, alboli też uzbrojony, lub zapóźnił się na toż zebranie, bez szczególnéj legalnéj na to przyczyny, albo po wezwaniu o rozejście się zebrania, nie opuściłby go, taki płaci za to sztraf pieniężny od jednego do dziesięciu rubli srebrem na korzyść kassy rzemieślniczéj, odpowiednio do wielkości przestępstwa i okoliczności, mniéj lub więcéj powiększających albo zmniejszających toż wykroczenie.—Za pokrzywdzenie kogo słowem lub czynem, tak w zarządzie, jak podczas zebrania, przestępca podlega karom, oznaczonym

казаніхъ за обиды, нанесенныя въ публичномъ мѣстѣ.

234. Кто о дѣлѣ, по коему разсуждаемо было въ ремесленной или цеховой управѣ при закрытыхъ дверяхъ, объявитъ такому лицу, которое не должно имѣть о семъ свѣдѣнія, тотъ за сіе подвергается денежному взысканію отъ трехъ до десяти рублей серебромъ въ ремесленную казну.

238. Подмастерье, который отойдетъ отъ мастера своего и вступитъ въ службу къ другому мастеру, не получивъ свидѣтельства или отпуска отъ прежняго, подвергается за сіе взысканію пяти рублой серебромъ въ пользу ремесленной казны.

242. Если мастеръ вмѣстѣ съ собою напоитъ въ работный день подмастерья или ученика, или пойдетъ съ нимъ въ зазорный домъ, или, усмотрѣвъ развратное ихъ поведеніе, за оное не накажетъ ихъ: то онъ подвергается за сіе въ первый разъ денежному взысканію отъ двухъ до двадцати рублей серебромъ въ ремесленную казну, во второй аресту, на время отъ трехъ до семи дней, въ третій разъ онъ исключается вовсе изъ мастеровъ, пока ремесленная управа не засвидѣтельствуетъ о его исправленіи.

247. Если ремесленникъ добровольно не внесетъ въ ремесленную казну пени, опредѣленной Управою, то отсылается въ Городовой Магистратъ или Ратушу, гдѣ взыскивается съ него пени вдвое, и одна половина обращается въ ремесленную, а другая въ городовую казну.

Вѣрно: Председатель комитета.

П. Мясоѣдовъ.

w 2088 i 2092 artykułach ustawy o karach za zniewagi, wyrządzone w publiczném miejscu.

234. Ktoby o sprawie, roztrząsanéj w rzemieślniczym lub cechowym zarządzie przy zamkniętych drzwiach, objawił takiéj osobie, która widzieć o tém niema potrzeby, podlega za to sztrafowi pieniężnemu od trzech do dziesięciu rubli srebrem do rzemieślniczéj kassy.

238. Podmajstrzy, któryby porzucił swojego majstra i przyjął służbę u innego majstra, nieotrzymawszy świadectwa lub pozwolenia na odejście do pierwszego, podlega za to sztrafowi pięciu rubli srebrem na korzyść kassy rzemieślniczéj.

242. Gdyby majster upił się i upoił w dzień robotni podmajstra lub ucznia, albo też poszedł z nim do podejrzanego domu, albo upatrzywszy rozpustne ich postępowanie, za takowe nie ukarał, to podlega za to, pierwszy raz pieniężnemu sztrafowi od dwóch do dwudziestu rubli srebrem do rzemieślniczéj kassy, drugi raz aresztowi, na czas od trzech do siedmiu dni, trzeci raz zupełnie się wyłącza z grona majstrów, dopóki zarząd rzemieślniczy nie przekona się o jego poprawie.

247. Jeżeli rzemieślnik nie wniesie dobrowolnie do kassy rzemieślniczéj sztrafu zasądzonego przez zarząd, wówczas odsyła się do miejskiego magistratu lub ratusza, gdzie ściąga się zeń sztraf w dwójnasób większy, z którego jedna połowa wnosi się do rzemieślniczéj, a druga do miejskiéj kassy.

Za zgodność z oryginałem:

Prezes komitetu *P. Miasojedow.*

